

Μηχανοργάνωση των Κυπριακών Βιβλιοθηκών τα πρώτα βήματα

Από Σάββα Πετριδη
Επιθεωρητή Βιβλιοθηκών

Είναι σε όλους μας γνωστά τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε όλοι εμείς οι βιβλιοθηκάριοι.

Ολοένα και περισσότεροι χρήστες ζητούν συνεχώς πιο πολλή και καλύτερη εξυπηρέτηση και συνεχώς ολοένα και μεγαλύτερος όγκος ποικιλόμορφου υλικού χρειάζεται βιβλιοθηκονομική επεξεργασία παρόλη την ανεπάρκεια προσωπικού και οικονομικών πόρων. Βέβαια τα προβλήματα αυτά είναι παλιά - ουδέποτε υπήρχε ικανοποιητικό χρήμα και ουδέποτε υπήρξε αρκετό προσωπικό - αλλά μέρα με τη μέρα μεγαλώνουν ακόμη περισσότερο από τις ανατιμήσεις των βιβλίων και των μισθών, τη μη έγκριση πρόσθετων θέσεων στις βιβλιοθήκες και την υπερπαραγωγή πολύμορφου πληροφοριακού υλικού.

Επειδή η διαδικασία της αγοράς και η βιβλιοθηκονομική επεξεργασία του υλικού με παραδοσιακές μεθόδους στοιχίζουν περισσότερο από την ίδια την τιμή αγοράς του πληροφοριακού υλικού θεωρείται αναγκαίο να επανεξετάσουμε τις μεθόδους λειτουργίας των βιβλιοθηκών μας.

Όπως λέχθηκε από ένα διακεκριμένο βιβλιοθηκονόμο διανύουμε την "Εποχή της Τεχνολογίας της Πληροφόρησης" που χαρακτηρίζεται από την αυξανόμενη δύναμη του Η.Υ. τη φθηνότερη τιμή του και τη φθηνότερη αποθήκευση των πληροφοριών. Πρέπει λοιπόν κι εμείς να εξετάσουμε με κάθε σοβαρότητα τη χρήση της νέας τεχνολογίας και να επωφεληθούμε από τις τεράστιες προοπτικές που δημιουργεί τόσο στην εξοικονόμηση δαπανών επεξεργασίας υλικού και χρόνου του προσωπικού όσο και στην αύξηση της ταχύτητας και ποσότητας αποθήκευσης και επανέυρεσης πληροφοριών, στοιχεία που συμβάλλουν σημαντικά στη βελτίωση της ποιότητας στην εξυπηρέτηση των χρηστών των βιβλιοθηκών μας.

Βέβαια η εφαρμογή της νέας τεχνολογίας δεν είναι αρκετή από μόνη της. Δεν είναι δυνατό οποιοδήποτε ηλεκτρονικό πρόγραμμα και οποιοσδήποτε Η.Υ. να μας δώσει τις λύσεις που επιδιώκουμε.

Ακούσαμε από τους συναδέλφους μας, προηγούμενους εισηγητές, πόσο προσεκτικά πρέπει να αναλύσουμε τα δεδομένα μας και να κάνουμε τις ορθές επιλογές μας ώστε να έχουμε τα ποθούμενα αποτελέσματα.

Κυκλοφορούν σήμερα στην αγορά εκατοντάδες προγράμματα μηχανογράφησης πληροφοριών, υλικού και αυτοματισμού των διαφόρων λειτουργιών της βιβλιοθήκης με τον ίδιο τρόπο που υπάρχουν έτοιμα χιλιάδες ανδρικά και γυναικεία κοστούμια, από τα οποία μπορούμε να επιλέξουμε για τις δικές μας ανάγκες. Δεν είναι όμως λίγες οι φορές που δεν βρίσκουμε εκείνο που ταιριάζει για μια ειδική περίπτωση και αναγκάζομαστε να προστρέξουμε στο ράφτη ή τη μοδίστρα μας. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με τα ηλεκτρονικά προγράμματα Η.Υ. Για τον αυτοματισμό των Κυπριακών βιβλιοθηκών εξετάσαμε διάφορα έτοιμα προγράμματα αλλά το καθένα παρουσίαζε πάντα και κάποια αδύνατα σημεία για τον απλούστατο λόγο ότι δεν σχεδιάστηκαν στα δικά μας μέτρα για να εξυπηρετήσουν τις ειδικές ανάγκες μας που δημιουργούνται λόγω γλώσσας, κρατικής υπόστασης, μεγέθους βιβλιοθηκών και άλλων συναφών παραμέτρων.

Η κυβέρνηση με αυτά τα δεδομένα και με τη γνώση ότι η Κύπρος διαθέτει άριστους επιστήμονες στο σχεδιασμό ηλεκτρονικών προγραμμάτων αποφάσισε να προκηρύξει διαγωνισμό για τη σχεδίαση ενός ηλεκτρονικού προγράμματος με τις δικές της προδιαγραφές. Πράγματι υπήρξε αρκετή ανταπόκριση από τον ιδιωτικό τομέα και βρισκόμαστε τώρα στο στάδιο της αξιολόγησης των προσφορών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η καθυστέρηση στην εκτύπωση των πρακτικών του συμποσίου και η οργάνωση του επιμορφωτικού προγράμματος "Μηχανοργάνωση βιβλιοθηκών Δημοσίων Οργανισμών", που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία, Κέντρο Παραγωγικότητας, 1-4 Ιουνίου 1990, με σκοπό την παρουσίαση του ολοκληρωμένου προγράμματος που ετοιμάστηκε από την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως, στην οποία κατακυρώθηκε η προσφορά για την κατασκευή ηλεκτρονικού προγράμματος μηχανοργάνωσης βιβλιοθήκης, μας δίνει την ευκαιρία να μην αναφέρουμε περισσότερα στοιχεία στο σημείο αυτό αλλά να παραπέμψουμε τον αναγνώστη στη σελίδα 97 όπου υπάρχει πλήρης περιγραφή του συστήματος όπως παρουσιάστηκε στο πιο πάνω επιμορφωτικό πρόγραμμα.